

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนเรียน ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้รับการจัดชั้นเรียนแบบผลของการเรียน จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 81 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 27 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 54 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มดังนี้

2.1 สุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน จากประชากร 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 27 คน

2.2 สุ่มห้องเรียนโดยการจับสลากห้องเรียนเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอน โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนเรียน

## เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. แผนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง โจทย์ปัญหาเศษส่วนซึ่งแบ่งออกเป็น

1.1 แผนการสอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนเรียน

1.2 แผนการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาเศษส่วน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

## การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพดังต่อไปนี้

1. การสร้างแผนการสอนกลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการสอนกับกลุ่มทดลอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และคู่มือการสอนคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แล้ววิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการสอน

1.2 ศึกษาวิธีการสอนคณิตศาสตร์ และศึกษาการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนเรียน จากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอนที่ทดลองทำการสอนทั้งหมดจำนวน 10 แผนการสอนรวม 10 คาบๆ ละ 50 นาที

1.3 เลือกเนื้อหารายวิชาคณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เนื้อหาคัดเลือกให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับจุดประสงค์

1.4 จัดทำแผนการสอนการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนเรียน

### ขั้นเตรียม

1.4.1 แจกจุดประสงค์ของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนเรียนและฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรม

1.4.2 อธิบายการทำงานกลุ่ม การแบ่งงาน ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

1.4.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-6 คน ให้นักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยพิจารณาจากคะแนนสอบกลางภาค

### ขั้นสอน

1.4.4 นำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเศษส่วน

1.4.5 นำเสนอโดยใช้แผ่นใสตามความเหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาที่จะเรียน เพื่อช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์เก่ากับความรู้ที่จะเรียนใหม่

### ขั้นทำกิจกรรม

1.4.6 นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาใบงานที่กำหนดให้แล้วร่วมมือกันทำงานในลักษณะช่วยกันคิดแก้ปัญหาอย่างมีหลักการและเหตุผล

1.4.7 อภิปรายในกลุ่มย่อย 4-6 คน แล้วช่วยกันสรุปในการคิด แก้ไขปัญหา พร้อมกับสรุปในการทำงาน

### สรุปและประเมินผล

1.4.8 สมาชิกในกลุ่มร่วมคิดเปลี่ยนงานกันตรวจแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

1.4.9 นักเรียนแต่ละคนประเมินผลงานของกลุ่มตนเองและประเมินเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

1.4.10 หลังจากจบบทเรียนแล้วครูทดสอบและประเมินผลนักเรียน

## 2. การสร้างแผนการสอนกลุ่มควบคุม

การสร้างแผนการสอนที่ใช้กับกลุ่มควบคุมเป็นแผนการสอนที่สร้างขึ้นตามแนวคู่มือครูของกรมวิชาการ ดังมีขั้นตอนการสร้างต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และคู่มือการสอนคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการแล้ววิเคราะห์เนื้อหาจุดประสงค์และกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการสอน

2.2 สร้างแผนการสอนจำนวน 10 แผนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรแล้วนำแผนการสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขความสอดคล้องของ

จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การวัด และประเมินผล

2.3 นำแผนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาเศษส่วนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จำนวน 10 แผน นำเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาแก้ไขแล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทางเนื้อหา ตรวจสอบ

2.4 นำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ปอลคอนเวนต์ ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 50 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุง แก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนคณิตศาสตร์ ซึ่งมีวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนคณิตศาสตร์ สร้างขึ้นตามจุดประสงค์ การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ มีวิธีตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้ววิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา และเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3.2 ศึกษาวิธีวิเคราะห์ข้อสอบ จากหนังสือการเขียนข้อสอบคณิตศาสตร์ ของ รองศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เกี่ยวกับโจทย์ปัญหาเศษส่วน ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่นำมาทดลองจาก คู่มือครูคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.4 สร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เรื่อง โจทย์ปัญหา การบวก ลบ คูณ หาร เศษส่วนจากคู่มือคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัว เลือกจำนวน 30 ข้อ แล้วนำเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาแก้ไขแล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทางการวัดผลและประเมินผลในวิชาคณิตศาสตร์ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตารางวิเคราะห์เนื้อหาการวัดหรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2527, หน้า 69)

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบสามารถวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ว่าข้อสอบสามารถวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่สามารถวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ  $IOC$  แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$  แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

$n$  แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา

3.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่า  $IOC$  แล้วคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่า  $IOC$  ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ทั้งหมด 30 ข้อ แล้วนำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดสอบ (Tryout) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ปอลคอนแวนต์ ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 50 คน

3.6 นำแบบทดสอบที่ได้ทดลองใช้นั้นมาตรวจสอบให้คะแนน คือข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือตอบเกิน 1 คำตอบหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

3.7 นำผลข้อ 3.6 มาวิเคราะห์รายข้อหาค่าความยากง่าย ( $p$ ) และค่าอำนาจจำแนก ( $r$ ) โดยใช้เทคนิค 33% ของ จุง เตห์ ฟาน โดยคัดเลือกข้อที่มีความยากง่าย ( $p$ ) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก ( $r$ ) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปโดยคัดเลือก จำนวน 20 ข้อ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 217 – 218)

3.8 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 โดยใช้วิธีการของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 197) จากสูตร KR-20 ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

|       |          |                                                                                |
|-------|----------|--------------------------------------------------------------------------------|
| เมื่อ | $r_{tt}$ | แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ                                                |
|       | $n$      | แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ                                                        |
|       | $p$      | แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ เท่ากับ<br>จำนวนคนที่ทำถูก / จำนวนคนทั้งหมด |
|       | $q$      | แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง คือ $1 - p$                                   |
|       | $s_t^2$  | แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบฉบับนั้น                                        |

### การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยที่มีการสอบก่อนและหลังการทดลอง randomized control group pretest posttest design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, หน้า 219)

ตารางที่ 3 แสดงแบบแผนการทดลอง

| กลุ่มตัวอย่าง | สอบก่อน | ทดลอง | สอบหลัง |
|---------------|---------|-------|---------|
| $E$           | $T_1$   | $X$   | $T_2$   |
| $C$           | $T_1$   | -     | $T_2$   |

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง คือ

|       |                                         |
|-------|-----------------------------------------|
| $E$   | แทน กลุ่มทดลอง                          |
| $C$   | แทน กลุ่มควบคุม                         |
| $X$   | แทน การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนเรียน |
| $T_1$ | แทน การทดสอบก่อนกระทำการทดลอง           |
| $T_2$ | แทน การทดสอบหลังกระทำการทดลอง           |

ในการทดลองตามแผนการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการจับสลากให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 54 คน โดยสอนกลุ่มละ 27 คน ใช้เนื้อหาและระยะเวลาเท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม
2. ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน โดยผู้วิจัย แต่ใช้วิธีสอนต่างกัน ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองสอนด้วยการสอนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนเรียน สอนโดยผู้วิจัย

2.2 กลุ่มควบคุม สอนด้วยการสอนแบบปกติ สอนโดยผู้วิจัย

3. ระยะเวลาในการทดลองการทดลองเริ่มในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โดยแต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลองสอนวันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 2 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 10 คาบ โดยจัดคาบเวลาในการสอนสลับกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การจัดคาบเวลาการสอน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในหนึ่งสัปดาห์

| วัน / เวลา | 08.30 — 09.20 น. | 10.20-11.10 น. |
|------------|------------------|----------------|
| จันทร์     | กลุ่มทดลอง       | กลุ่มควบคุม    |
| อังคาร     | กลุ่มควบคุม      | กลุ่มทดลอง     |
| พุธ        | กลุ่มทดลอง       | กลุ่มควบคุม    |
| พฤหัสบดี   | กลุ่มควบคุม      | กลุ่มทดลอง     |
| ศุกร์      | กลุ่มทดลอง       | กลุ่มควบคุม    |

4. ทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และบันทึกคะแนนไว้เพื่อหาค่าเฉลี่ยของนักเรียน

5. สอนนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ตามแผนการสอนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผลและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านคณิตศาสตร์เรียบร้อยแล้ว โดยการสอนสัปดาห์ละ 5 คาบ และให้นักเรียนจับคู่กันเรียนและมีเงื่อนไขว่า นักเรียนทั้งคู่จะช่วยกันทำกิจกรรมทุกอย่างเหมือนคนคนเดียวกันใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 2 สัปดาห์ รวม 10 คาบเรียน

6. เมื่อสิ้นสุดการสอนตามกำหนดของการทดลอง

6.1 ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์หลังการทดลอง (post test) ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

6.2 ตรวจผลการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์หลังการทดลอง คำนวณคะแนนแตกต่างระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง (gain score) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบหาสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ทดลองกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนเซนต์ปอลคอนแวนต์ เป็นเวลา 10 คาบ มีแผนการสอนตั้งแต่วันที่ 10 – 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

## การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t – test แบบ independent samples โดยทดสอบหางเดียว (one – tail test )

### 1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน

#### 1.1 คะแนนเฉลี่ย

#### 1.2 ค่าความแปรปรวน

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือหาค่า *IOC* จากสูตร (บุญเขต วิทยุอนันตพงษ์, 2527, หน้า 69)

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนก่อนทดลองกับ หลังทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t - test for independent samples.

## สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

### 1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### 1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ  $\bar{X}$  แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$  แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$n$  แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

#### 1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance) จากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 76)

$$S^2 = \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}$$



เมื่อ  $S^2$  แทน ความแปรปรวนของคะแนน  
 $\sum X$  แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด  
 $\sum X^2$  แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง  
 $n$  แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้สูตรหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของบุญเทิด ภิญญอนันตพงษ์, 2527, หน้า 69) มีสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ  $IOC$  แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์  
 $\sum R$  แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด  
 $n$  แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

3. ผู้วิจัยใช้สถิติทดสอบในการเปรียบเทียบความแตกต่าง ความสามารถในการคำนวณ โจทย์ปัญหาเศษส่วนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t - test for independent sample โดยทดสอบทางเดียว (one - tail test)

การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสองกลุ่มว่าแตกต่างกันหรือไม่ โดยการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มว่าต่างกันหรือไม่

( $H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ) โดยใช้สูตร ดังนี้ (Howell, 1992, p.187)

$$F = \frac{S_L^2}{S_S^2}$$

เมื่อ  $F$  แทน ค่าเฉลี่ยสถิติที่ได้จากการแจกแจงแบบ F-Distribution  
 $S_L^2$  แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่มีค่ามาก  
 $S_S^2$  แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่มีค่าน้อย  
 $df$  ของ  $F$  คือ  $n_1 - 1, n_2 - 2$   
 $n_1$  แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความแปรปรวนมาก  
 $n_2$  แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความแปรปรวนน้อย

**กรณีที่ 1** ถ้าผลการทดสอบ  $F$  มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมต่างกัน ( $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ) ใช้สูตร t-test ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, หน้า 86)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

degrees of freedom คำนวณได้จาก

$$df = \frac{\left[ \frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{\frac{S_1^2}{n_1} - 1} + \frac{\left[ \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{S_2^2}{n_2} - 1}$$

|       |                  |     |                              |
|-------|------------------|-----|------------------------------|
| เมื่อ | $\overline{X}_1$ | แทน | ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง  |
|       | $\overline{X}_2$ | แทน | ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม |
|       | $S_1^2$          | แทน | ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง     |
|       | $S_2^2$          | แทน | ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม    |
|       | $n_1$            | แทน | จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง    |
|       | $n_2$            | แทน | จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม   |

**กรณีที่ 2** ถ้าผลการทดสอบ  $F$  ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากัน ( $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ) ใช้สูตร t-test ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, หน้า 84)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

|       |             |                                  |
|-------|-------------|----------------------------------|
|       |             | $(df = n_1 + n_2 - 2)$           |
| เมื่อ | $\bar{X}_1$ | แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง  |
|       | $\bar{X}_2$ | แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม |
|       | $S_1^2$     | แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง     |
|       | $S_2^2$     | แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม    |
|       | $n_1$       | แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง    |
|       | $n_2$       | แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม   |

มหาวิทยาลัยบูรพา  
Burapha University